

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор

Дмитро ЛЕДІН

16 09 2026 року

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Мельникової Аліни Анатоліївни
«Мультимодальний рентгенодіагностичний супровід лікування пацієнтів
з об'ємними утвореннями легень»
що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 224 «Технології медичної
діагностики та лікування»**

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «09» вересня 2026 № 2946 голова та рецензенти, а саме:

Голова – КОЗАРЕНКО Тетяна Маратівна, професор, д. мед. н., завідувач кафедри радіології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика.

Рецензент: КОРОЛЬ Павло Олександрович, професор, д. мед. н., завідувач кафедри ядерної медицини, радіаційної онкології та радіаційної безпеки НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Рецензент: СТОРОЖЧУК Юлія Олександрівна, доцент, к. мед. н., доцент кафедри радіології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

розглянувши кандидатську дисертацію МЕЛЬНИКОВОЇ Аліни Анатоліївни на тему: «Мультимодальний рентгенодіагностичний супровід лікування пацієнтів з об'ємними утвореннями легень» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «18» грудня 2024 (протокол № 10), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільної кафедри радіології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «14» листопада 2024 (протокол № 11), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації

Статистичні дані на сьогодні свідчать про тенденцію зростаючої захворюваності на злоякісні та доброякісні новоутворення легень. Згідно Національному канцер-реєстру в 2022-2023 роках майже 5% злоякісних новоутворень легень виявили на профілактичних оглядах. Це свідчить про важливість первинної ланки діагностики, чим являється рентгенографія органів

грудної порожнини. В умовах більш широкої доступності до різних методів досліджень, часто виникають труднощі лікарів-клініцистів з вибором правильної тактики діагностичного пошуку, як результат - високодозове променеве навантаження пацієнта. Виникає потреба у визначенні та встановленні алгоритму раціонального підходу до комплексної рентгенологічної діагностики на основі сучасних методів візуалізації.

Також важливою проблемою є відсутність в Україні єдиних стандартів опису дослідження. На даний час лікарі-рентгенологи складають і використовують власні протоколи, що створює відмінність в наповненні інформацією та інформативності для клініцистів. Виникає необхідність в уніфікації відображення даних обстежень в описовій частині заключень.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є ініціативним дослідженням і не має безпосереднього зв'язку з виконанням державних, галузевих чи цільових наукових програм і планів.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання спрямоване на підвищення ефективності діагностики та моніторингу об'ємних утворень легень.

Аспірантом проведено аналіз літератури, сформульовано мету та завдання дослідження, проведено набір клінічного матеріалу, обробку отриманих даних і аналіз матеріалу. Отримані дані опубліковано в наукових працях, відображені в дисертації.

Дисертація повністю відповідає напрямку дослідження - розроблення та удосконалення методів променевої діагностики за спеціальністю 224 - Технології медичної діагностики та лікування.

Аспірант Мельникова А.А. вчасно представила всі матеріали в Комісію з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика з метою проведення етичної експертизи дисертаційної роботи щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики. За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи. Комісія з питань етики НУОЗ України імені П.Л. Шупика вважає дисертаційну роботу Мельникової А.А. такою, що відповідає принципам Гельсінської декларації, прийнятої Генеральною асамблеєю Всесвітньої медичної асоціації (1964-2000 рр.), Конвенції ради Європи про права людини та біомедицини (1974 р.), відповідним положенням ВООЗ, Міжнародної ради наукових товариств, Міжнародного кодексу медичної етики (1983 р.) та законам України.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації. Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права

людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

У дисертаційній роботі вперше запропоновано комплексне вирішення наукового завдання, спрямованого на підвищення ефективності діагностики та моніторингу об'ємних утворень легень, що полягає в такому:

Розроблено та науково обгрунтовано структуру оптимізованого протоколу опису результатів рентгенографії та мультиспіральної комп'ютерної томографії ОГК, який забезпечує стандартизовану передачу кількісних і якісних діагностичних ознак від лікаря-рентгенолога до лікаря клінічної спеціальності та зменшує суб'єктивність інтерпретації результатів дослідження.

Визначено порівняльну інформативність і технологічні обмеження окремих променевих методів (МСКТ та РГ) діагностики ОГК щодо своєчасного виявлення дрібних утворень легень. Отримані дані дозволяють оптимізувати діагностичний пошук на ранніх етапах захворювання.

Сформовано алгоритм мультимодального рентгенодіагностичного супроводу пацієнтів з об'ємними утвореннями легень, заснований на раціональній послідовності застосування методів візуалізації, який забезпечує високу діагностичну точність за умови дотримання принципів радіаційної безпеки та зниження сумарного дозового променевого навантаження.

Вперше проведено кореляційний аналіз взаємозв'язку між рентгенологічними ознаками та патоморфологічними характеристиками об'ємних утворень легень, що дозволяє на основі неінвазивних методів прогнозувати характер патологічних змін і здійснювати персоніфікований вибір тактики ведення пацієнтів, зокрема між хірургічним лікуванням та динамічним спостереженням.

У роботі вперше сформовано протокол прицільного низькодозового МСКТ ОГК, виявлено діагностичну можливість методу в динамічному спостереженні виявлених патологічних змін ОГК.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Практичне значення результатів даної роботи полягає у впровадженні науково обгрунтованих технологічних стандартів у діагностичний процес: розроблено та запропоновано для лікувальних закладів України алгоритм оптимального діагностичного супроводу пацієнтів з підозрою на новоутворення легень на етапі діагностичного пошуку патології, контролю в післяопераційному періоді, виявленні ознак пролонгації процесу. Створення оптимізованої моделі оцінки результатів променевих методів досліджень, що гарантує повноту відображення ключових діагностичних критеріїв в описово-заклучній частині

протоколів рентгенографії ОГК та МСКТ ОГК. Впровадження розроблених рекомендацій дозволяє підвищити точність диференційної діагностики доброякісних і злоякісних об'ємних утворень легень та знизити променеве навантаження на пацієнта.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 103 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 21 кирилицею та 82 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 4 публікаціях, зокрема 2 статті в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», 1 стаття, що індексуються Scopus або Web of Science; 1 робота в збірниках та матеріалах з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Мельникова АА, Федьків СВ. Роль рентгенографії та мультиспіральної комп'ютерної томографії органів грудної клітки в діагностиці та післяопераційному спостереженні пацієнтів з об'ємними утвореннями легень. Український медичний часопис, 5 (171) - VI 2025. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.266525.

Ключові слова: об'ємні утворення легень, рентгенографія ОГК, мультиспіральна комп'ютерна томографія, післяопераційний період.

2. Мельникова АА, Федьків СВ. Мультиспіральна комп'ютерна томографія з прицілним скануванням в моніторингу ймовірно доброякісних легеневих інциденталом: методика та клінічні випадки. Пробл радіац мед та радіобіол. 2025;(30):501-512. doi: 10.33145/2304-8336-2025-30-501-512

Ключові слова: легеневі вузли; об'ємні утворення легень; рентгенографія; мультиспіральна комп'ютерна томографія; прицільне сканування; динамічне спостереження; променеве навантаження.

3. Мельникова АА, Федьків СВ. МСКТ-денситометричні критерії малігнізації легеневих вузлів при об'ємних утвореннях легень. Oncology. 2026;28(1):47-51. doi:10.15407/oncology.2026.01.047.

Ключові слова: мультиспіральна комп'ютерна томографія, легеневий вузол, контрастне підсилення, ROC-аналіз, рентгенівська денситометрія, малігнізація.

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Мельникова АА, Федьків СВ. Променева діагностика та менеджмент об'ємних утворень легень: роль рентгенографії та мультиспіральної

комп'ютерної томографії. Тези Х ювілейного Національного конгресу «Радіологія в Україні - 2025»; 2025; Київ, Україна. С. 2-3.

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Матеріали дисертаційного дослідження впроваджені в практичну діяльність у КНП «Миколаївська обласна клінічна лікарня» МОР, КНП «Миколаївський обласний центр онкології» МОР. Результати дослідження були представлені на вітчизняних конференціях, конгресах, з'їздах, симпозіумах.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні положення дисертації доповідались та обговорені на:

Національних з'їздах, конгресах, симпозіумах:

1. Доповідь на тему «Променева діагностика та менеджмент об'ємних утворень легень: роль рентгенографії та мультиспіральної комп'ютерної томографії» на Х ювілейному Національному Конгресі «Радіологія в Україні - 2025», м. Київ.

Науково-практичних конференціях державного рівня:

2. Доповідь на тему «Мультимодальна рентгенологічна діагностика об'ємних утворень легень» на «Young Science 6.0 - Конференція молодих вчених в медицині», 2025 рік, м. Київ.

11. Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості. Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Мельникову Аліну Анатоліївну як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибинно аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувач та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-рентгенолога. Мельникова Аліна Анатоліївна за період роботи в практичній медицині проявила себе як висококваліфікований лікар-рентгенолог, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в галузі рентгенологічної діагностики пацієнтів з об'ємними утвореннями легень.

Мельникова Аліна Анатоліївна є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати її фахівцем із спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Висновок

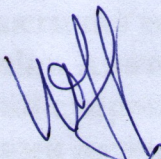
Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора

філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію МЕЛЬНИКОВОЇ Аліни Анатоліївни на тему: «Мультимодальний рентгенодіагностичний супровід лікування пацієнтів з об'ємними утвореннями легень» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Головуючий на засіданні

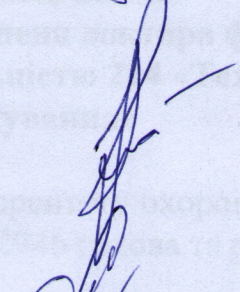
фахового семінару,

*професор, д.мед. н., професор кафедри
радіології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика*

 Тетяна КОЗАРЕНКО

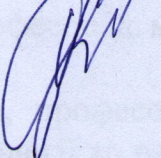
Рецензент,

*професор, д.мед.н, завідувач кафедри
ядерної медицини, радіаційної онкології та
радіаційної безпеки НУОЗ України імені П.
Л. Шупика.*

 Павло КОРОЛЬ

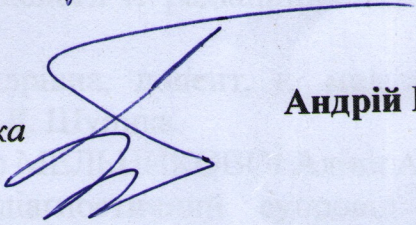
Рецензент,

*доцент, к.мед.н., доцент кафедри
радіології НУОЗ України імені П. Л.
Шупика.*

 Юлія СТОРОЖЧУК

Секретар фахового семінару,

*к.мед.н., асистент кафедри
радіології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика*

 Андрій ГУРАНДО